

ADVIESNOTA COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS GEMEENTE TWENTERAND

TER BESLUITVORMING

Onderwerp:

Vaststellen Verordening tijdelijk vangnet energiekosten huishoudens Twenterand

BESLISPUNTEN

- 1 De raad voorstellen de Verordening tijdelijk vangnet energiekosten huishoudens Twenterand vast te stellen en het Raadspresidium te verzoeken om de Verordening tijdelijk vangnet energiekosten huishoudens Twenterand door de raad te laten vast te stellen in de raadsvergadering van 20 december 2022.
- 2 Geen inspraak te verlenen voor de onder beslispoint 1 genoemde verordening.

INLEIDING

Via een amendement op de Berap 2022 heeft de raad € 250.000, - vrijgemaakt voor een vangnetregeling voor inwoners die door de hoge energieprijzen in de financiële problemen komen en onvoldoende geholpen zijn met de bestaande maatregelen. Het gaat hier dus om inwoners die tussen wal en schip vallen. Tijdens het begrotingsdebat is benoemd dat de regeling niet exclusief moet zijn voor lage inkomens maar ook voor midden- en hoge inkomens. Daarnaast is maatwerk belangrijk. Als concreet voorbeeld is genoemd dat lopende schuldregelingen niet beëindigd mogen worden.

Het afgelopen jaar zijn de energieprijzen fors gestegen. Dit heeft het directe gevolg dat voor veel huishoudens de energierekening fors is gestegen. Daarnaast werken de gestegen energieprijzen door in prijzen voor producten en diensten waardoor de koopkracht daalt. Het Rijk heeft een fors aantal maatregelen genomen om mensen te helpen. Onder meer krijgen in 2022 en 2023 huishoudens met een laag inkomen een energietoeslag van € 1300 per jaar, krijgen huishoudens in november en december 2022 een compensatie van € 190 per maand via de energierekening, geldt vanaf 1-1-2023 een maximumtarief voor gas en elektriciteit tot een gemiddeld gebruik (energieplafond) en gaan het minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen per 1-1-2023 met ruim 10 % omhoog.

Bovenstaande maatregelen nemen niet weg dat er inwoners zijn die onvoldoende geholpen worden met bestaande maatregelen. Bijvoorbeeld omdat ze een te hoog inkomen hebben om in aanmerking te komen voor de energietoeslag of omdat ze door ziekte of slecht geïsoleerde woning een veel hoger energieverbruik hebben dan gemiddeld.

In de Verordening tijdelijk vangnet energiekosten huishoudens Twenterand wordt geregeld dat iedereen in Twenterand met acute betalingsproblemen die veroorzaakt worden door de hoge energierekening financieel geholpen wordt. De verordening loopt van 1 januari 2022 tot en 31 december 2022, kent geen inkomens- of vermogenstoets en is aanvullend op alle bestaande regelingen (vangnet). Bijdragen op grond van deze verordening zijn niet gelimiteerd zodat zoveel mogelijk maatwerk mogelijk is. Er geldt wel een plafond van € 250.000, -. Niet het middel (de regeling) maar het doel (oplossen van acute betalingsproblemen) staat centraal.

Deze verordening heeft betrekking op huishouden en niet op bedrijven en organisaties. Voor maatschappelijke organisaties en organisaties op het gebied van sport en cultuur stelt het college een subsidieregeling vast die gebaseerd is op de Algemene subsidieverordening gemeente Twenterand 2017.

BEOOGD EFFECT

Door vaststelling van de Verordening tijdelijk vangnet energiekosten huishoudens Twenterand helpen we mensen die met de bestaande maatregelen onvoldoende gecompenseerd worden voor de hoge energierekening. Hiermee voorkomen we dat mensen in de (financiële) problemen raken. Dit past binnen de doelenboom Sociale Zaken: het stimuleren van financieel zelfredzame inwoners (afname problematische schulden).

ARGUMENTEN

1.1 *Met de verordening helpen we mensen met acute betalingsproblemen die veroorzaakt worden door de hoge energierekening en die onvoldoende geholpen worden met de bestaande maatregelen.*

Met de verordening voorkomen we dat mensen door acute betalingsproblemen verder in de (financiële) problemen komen. Daarnaast voorkomen we het ontstaan van andere problemen. We leveren hiermee een bijdrage aan de bestaanszekerheid. De verordening kent zo min mogelijk op voorhand vastgestelde criteria, zodat we in staat zijn zoveel mogelijk maatwerk te verrichten. We hanteren geen inkomensgrenzen omdat ook midden- en hogere inkomens door de hoge energieprijzen worden getroffen en veel bestaande maatregelen juist gericht zijn op lagere inkomens. We kijken niet naar het vermogen, maar beoordelen wel of iemand voldoende liquide middelen heeft om de betalingsproblemen mee op te lossen (lichte vermogenstoets). Om in aanmerking te komen voor een bijdrage op grond van deze verordening mogen de betalingsproblemen niet veroorzaakt zijn door een onverantwoord bestedingspatroon of illegale activiteiten.

1.2 *Het oprichten van een vangnetregeling is een bevoegdheid van de raad en dient geregeld te worden via een verordening.*

In strikt juridische zin is er voor het college geen grondslag om een vangnetregeling te regelen via beleidsregels of nadere regels. In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) definieert de wetgever schuldhulpverlening als “het ondersteunen van mensen bij het vinden van een adequate oplossing voor de financiële problemen”. De wetgever geeft gemeenten dus niet de opdracht om de schulden op te lossen, maar enkel de opdracht tot het ondersteunen bij het vinden van de oplossing. De Wgs biedt daarmee geen zelfstandig grond voor het uitkeren van gelden aan inwoners.

De raad heeft op grond van de Gemeentewet wel de autonome regelgevende bevoegdheid om een vangnetregeling via een verordening vast te stellen.

2.1 *Afzien van inspraak op grond van artikel 2, lid 3, aanhef en onderdelen g en h van de Inspraakverordening gemeente Twenterand 2018.*

Het spoedeisend belang (de winter staat voor de deur) en de verantwoordelijkheid van de gemeente voor kwetsbare groepen inwoners maken het noodzakelijk de gebruikelijke inspraakperiode van vier weken over te slaan. Op grond van artikel 2, lid 3, aanhef en onderdelen g en h van de Inspraakverordening gemeente Twenterand 2018 is het mogelijk de inspraak achterwege te laten.

De Verordening tijdelijk vangnet energiekosten huishoudens Twenterand en het afzien van het toepassen van een inspraakprocedure zijn voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein. De Adviesraad kan zich hierin vinden en is verheugd dat de gemeenteraad een Verordening vangnetregeling vaststelt.

KANTTEKENINGEN

1.1 *Met een vangnetregeling lossen we de energiearmoede op lange termijn niet op.*

Deze vangnetregeling is bedoeld om mensen financieel te ondersteunen bij het betalen van de energierekening. We voorkomen hiermee dat mensen in de schulden raken en problemen verergeren. De oorzaken van energiearmoede, namelijk de hoge energieprijzen, een hoog energieverbruik en een laag inkomen, lossen we er niet mee op.

Om huishoudens (zowel woningeigenaren als huurders) die lijden aan energiearmoede te ondersteunen om de energierekening te verlagen heeft de gemeente eerder dit jaar een specifieke uitkering (SPUK) van € 810.267 verleend gekregen. De gemeente is momenteel aan het onderzoeken hoe de middelen het best ingezet kunnen worden. Gedacht wordt aan isolatie maatregelen (tochtstrippen, radiatorfolie, zuinige douchekop etc.) die door een klusbus worden aangebracht.

Ook kent de gemeente het duurzaamheidsfonds waaruit woningeigenaren een subsidie kunnen krijgen als ze investeren in het verduurzamen van hun woning (Verordening duurzaamheidssubsidie Twenterand 2021-2022). De raad heeft voor het duurzaamheidsfonds extra middelen gereserveerd.

Daarnaast kijkt het Meldpunt Geldzorgen (voorheen: Meldpunt Schulden) bij iedereen die een beroep doet op de vangnetregeling naar de totale financiële situatie. Mogelijk kunnen er andere voorzieningen aangevraagd worden waar nog geen gebruik van wordt gemaakt.

UITVOERING

Het Meldpunt Geldzorgen is belast met het beoordelen van aanvragen op grond van deze verordening. Hierbij wordt breed en integraal gekeken en gebruik gemaakt van de expertise van consulenten Participatiewet, Wmo en Jeugd. Iedere aanvraag is uniek en wordt individueel beoordeeld op zijn merites. Om 'willekeur' te voorkomen zijn bij de afhandeling altijd meerdere ambtenaren betrokken.

Eventueel worden inwoners naar aanleiding van een aanvraag voor aanvullende hulp doorverwezen naar Stichting Boot, Voedselbank, Stadsbank of Avedan (maatschappelijk werk).

FINANCIËN

Via een amendement op de Berap 2022 heeft de raad besloten om € 500.000, - te onttrekken aan het voordelig saldo van de Berap 2022 en te bestemmen voor de bestrijding van de energiearmoede. Hiervan is € 250.000, - bestemd voor de vangnetregeling. De overige € 250.000, - worden toegevoegd aan het duurzaamheidsfonds.

COMMUNICATIE

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst, het digitaal Gemeenteblad (door Daadkracht), een persbericht en het huis aan huisblad. De Verordening tijdelijk vangnet energiekosten huishoudens Twenterand wordt door Daadkracht ook op www.overheid.nl geplaatst.

Daarnaast gaan we inwoners en partners in het sociaal domein en het maatschappelijk middenveld actief wijzen op de verordening. We combineren dit met extra media-aandacht voor de naamswijziging van het Meldpunt Schulden in het Meldpunt Geldzorgen.

PORTEFEUILLE

Sociale Zaken

Bijlagen:

- Verordening tijdelijk vangnet energiekosten huishoudens Twenterand
- Raadvoorstel